

Helseundersøkelsen etter hjemkomsten: Leger som leter oppdager mer

Tekst og foto: Anne Spurkland

– Adoptivbarn kommer fra land der mange infeksjonssykdommer er vanligere enn oss. Disse sykdommene kan være **farlige eller plagsomme for barnet, eller smittsomme for familien.** Det er derfor viktig å undersøke om barnet har slike infeksjoner så fort som mulig, sier overlege Wathne ved Barnesenteret på Ullevål sykehus.

Friske barn, skjulte infeksjoner

– Mange av adoptivbarna som kommer til undersøkelse rett etter ankomsten til Norge, er tilsynelatende friske og i god form. En del har også helseattester fra hjemlandet. Dette skal likevel ikke hindre norske leger fra å gjøre en vanlig klinisk undersøkelse av barnet og forordne diverse laboratorie- og røntgenundersøkelser, sier dr. Wathne. Det viser seg nemlig at mange av de nyankomne adoptivbarna har infeksjoner og andre mulige helseproblemer som gir få eller ingen symptomer, og som bare blir avslørt av ulike laboratorieprøver.

Hvilke prøver skal tas?

– For å avsløre mulige infeksjoner, må det tas avføringsprøve, urinprøve, blodprøve og et røntgenbilde av lungene og av den ene håndroten. I tillegg skal barnet tuberkulintestes (pirquet), forteller dr. Wathne.

– Avføringsprøven kan avsløre om barnet har parasitter eller sykdomsframkallende bakterier eller virus i avføringen. For å være sikker på å oppdage parasitter, bør en ved diaré ta tre prøver som skal undersøkes så ferske som mulig, ved normal avføring er en prøve nok. Urinprøven undersøkes bl.a. for om det

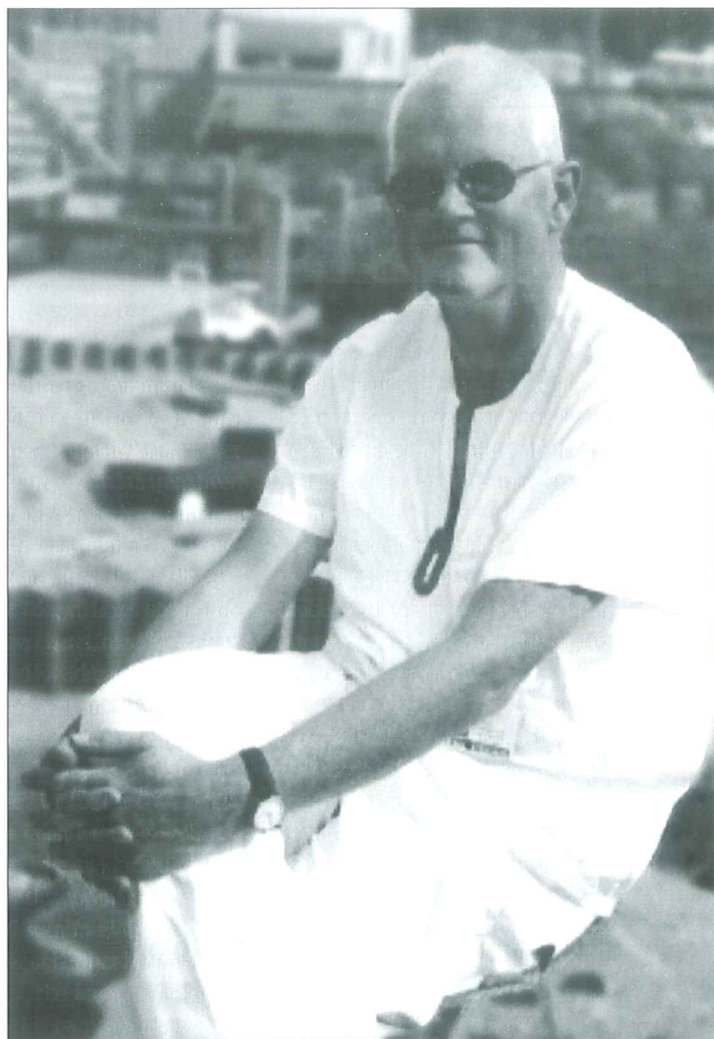
er bakterier i urinen. En urinveisinfeksjon behøver ikke å gi plager selv om barnet kan ha en infeksjon som i verste fall kan skade nyrene.

– Blodprøven skal undersøkes for antistoffer mot HIV, syfilis og hepatitt B, selv om dette kan ha vært gjort også i giverlandet. Blodprøven brukes også for å undersøke barnets blodprosent, og det blir gjort analyser som kan si noe om leverens, nyrenes og immunsystemets funksjon, forteller Wathne.

Parasitter er et vanlig funn

– Mange av adoptivbarna har parasitter i avføringen. Spolorm er vanlig i mange land, og finnes også av og til hos barn i Norge. Har barnet mange spolorm i magen, kan vekst og trivsel påvirkes. Barnet har ofte vondt i magen og magen kan være utspilt. Parasitter kan også føre til blodtap og anemi. Det kan også forekomme andre parasitter, som giardia lamblia, en parasitt som kan gi magesmerter og langvarig diarre hos norske turister i Syden. En del parasitter kan overleve flere år hos barnet, og blir først oppdaget etter at barnet kanskje har hatt uklare plager i månedsvis, sier dr. Wathne.

Forts. neste side...

Karl-Olaf Wathne er spesialist i barnesykdommer og overlege ved Ullevål sykehus. Han har i flere perioder arbeidet i utviklingsland. På åttitallet var han bl.a. med på å bygge opp et primærhelseprosjekt i Zimbabwe. De seinere årene har han vært brukt som rådgiver i helse spørsmål for Utenriksdepartementet. Som barnelege har han møtt mange adoptivfamilier med nylig hjemkomne adoptivbarn.